

עו"ד סופי רון-מוריה

תחלמו על זה

ועדת חקירה ממלכתית לאסון 7
באוקטובר לא נראית באופק, אז קבלו
בינתיים שלושה תסריטים לוועדת
החקירה השוויונית שהממשלה
מקדמת, אחד יותר מטורלל מהשני

דיסטל אטבריאן (מימין למטה) ליד
שולחן הממשלה בכנסת, אשתקד.
אפשר להאמין להבטחתה שוועדת
חקירה ממלכתית לא תוקם
צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

המסקנות שמוסכמות על רוב חבריה.

נטולי אמון

ומי ימנה את יו"ר הוועדה? נכון, הממשלה. לא, נתניהו לא ימנה ככל הנראה לתפקיד את תא"ל במילואים עופר וינטר, משום שווינטר מעד בלשונו והבטיח "להתיר את ראשו" של הרמטכ"ל. אז הוא נגוע בעניין, כי הוועדה אמורה לחקור את הרצי הלוי. יש מועמדים נוספים, למשל פרופ' למשפטים טלי איינהורן, מומחית עצמאית ללא זיקה פוליטית, שבוודאי אינה חשודה בניגוד עניינים. אמרתם "אמון הציבור"? חייבים לשנות את החוק ולהקים ועדת חקירה שמנהלת על ידי הפוליטיקאים, משום שחוק ועדת חקירה ממלכתית התקבל כשישראל עדיין הייתה צעירה ותמימה, ובימינו אנו הציבור לא נותן אמון בבית המשפט העליון – אז שהכנסת תמנה את ועדת חקירה? תראו את מדרד אמון הציבור במוסדות ובמערכות המדינה נכון לפברואר 2024. את המחקר ערכה אוניברסיטת רייכמן. מדרד אמון הציבור בבית המשפט העליון – פחות ממצחית, ומסתכם ב-44%. רק שמרד האמון בממשלה פחות בהרבה: 18% בלבד, ואילו מדרד האמון בכנסת צונח ל-12%. איכשהו 44 זה יותר מ-12. ושוב, נקשיב לגלית דיסטל אטבריאן. ברשת X כתבה שרת ההסברה שהתפטרה מתפקידה עקב המחסור במדפסת: "תקום ועדה לאומית שתחקור את התקשורת ואת העליון". כנראה לדיסטל אטבריאן חסרה לא מדפסת אלא גם מקלדת מעורכנת, או נפלט מהציוץ אזכור של צה"ל. איך אמרה מעל במת הכנסת? לממשלה שלושה אויבים: צמרת צה"ל, בית המשפט והתקשורת (את ארגון חמאס גלית דווקא העלתה על נס בנאום נלהב אחר). אלה האשמים שהוועדה הממשלתית נועדה לחקור. מה חשבתם, שוועדת חקירה תבדוק את התנהלות הממשלה שבראשה עומד אב של נסיך, קיסר שמעל ראשו מרחפת רוח אלוהים? הגזמתם. אתם יכולים לחלום על זה. ❖

תסריט "שמור לי ואשמור לך": נניח שיו"ר הוועדה (אה כן, ומי ממנה את היו"ר? התשובה בהמשך) יקפיד בכל זאת על התפאורה ויתעקש להציג לציבור ישיבות בהשתתפות חברי הוועדה רובם ככולם. אולי אפילו יבקש להגיש בסופו של התהליך מסקנות משותפות של הוועדה, ולו באופן חלקי. חברי הוועדה שיתמנו על ידי הפוליטיקאים יעשו אישיאי את עבודתם נאמנה, אישיאי במאמץ לרצות את שולחיהם. שרים, חברי כנסת ולשעברים ששומרים עדיין על מעמד במערכת הפוליטית – ישכילו לסגור דילים. חבר ועדה מטעם הקואליציה יתמרן את הדיונים באופן שיאפשר למשל לא לזמן את גנץ, ושותפו מהאופוזיציה ישמור על ראשו של נתניהו. הוועדה תגיש את מסקנותיה כשהיא מגלגלת את האשמה על השיי"גים. בשביל זה יש חברים. חברים מטעם בוועדת חקירה.

בתסריט ה"פול גז בניוטרל", נציגי הממשלה ונציגי מפלגות האופוזיציה ממנים חברי ועדה מטעמם. חברי הוועדה מנהלים בדיקות במקביל, כל צד גובה עדויות מאלה שמזדהים עם עמדותיו

תסריט "עוברים צד": אם בתסריט הראשון הצדדים מוציאים את הקיסר, ובתסריט השני הוועדה עוסקת בטיוח, התסריט השלישי חמור בהרבה: זהו תסריט של שוחד וסחיטה באיומים. לשכת נתניהו והנהלת הקואליציה ינהגו בפוליטיקאים מהאופוזיציה שממנים את חברי הוועדה ובחברי הוועדה לכשיתמנו – במדיניות מקל וגזר. זאת, כשהלשכה ואנשי המפתח בקואליציה משלבים את שתי השיטות, ואילו אשת ראש הממשלה ובנו הבכור משתמשים בכל הכוח במקל. מכונת הרעל תעבוד שעות נוספות, מפגינים אלימים יחסמו כניסות לבתייהם של חברי הוועדה, יקללו, יגדפו, יטיחו ביצים. חלק מחברי הוועדה ו/או שולחיהם יעברו צד. אל תגידו "לא יקרה". בממשלה הנוכחית מכהנים ארבעה שרים שעברו צד, שניים בכנסת הקודמת, שניים – בנוכחית. יו"ר ועדת החקירה יציג לציבור את

שנויה במחלוקת, כפי שמסביר למשל מעל דפי עיתון זה מיכאל קליינר?

פטנט החקירות הנפרדות

נתעלם לרגע מעמדת האופוזיציה, שנכון להיום אינה מתכוונת לשתף פעולה עם הקמת הוועדה לפי הצעת הממשלה. נניח, לצורך המחשה בלבד, כי הוועדה הוקמה ונציגי האופוזיציה שותפים למינוי חבריה ולניהול ישיבותיה. נבחן שלושה תסריטים אפשריים, מהקל אל הכבד, כלומר, מסתם חסר תועלת למושחת בגלוי.

תסריט ה"פול גז בניוטרל": נציגי הממשלה ונציגי מפלגות האופוזיציה ממנים חברי ועדה מטעמם. חברי הוועדה מנהלים בדיקות במקביל, כל צד גובה עדויות מאלה שמזדהים עם עמדותיו. ניצולי הטבח מכפר עזה ומנחל

ה"כית גלית דיסטל אטבריאן היא אשת ציבור ואשת רוח אשר אמת צרופה מדברת מגרונה. גם כשגילתה לאורחי המדינה כי במשרד ההסברה חסרה מדפסת. גם כשאשרה לאחר הטבח ב-7 באוקטובר כי נמנתה עם 100 או יותר אנשים ש"יצרו שסע ופילוג, הדהירו 9 מיליון אזרחים לתהום וגרמו למדינה להיחלש". גם כשכינתה את יאיר נתניהו "חתיך, בנו של קיסר". גם כששיתפה אותנו בחוויותיה הרתיות. אם דיסטל אטבריאן מתוודה כי ראתה בעיניה רוח אלוהים מרחפת מעל ראשו של קיסר, אב הנסיך, מי בכלל מוסמך לקבוע כי לא ראתה דבר ומדובר בהזיה?

אז כשגלית דיסטל אטבריאן – דוברת אמת – מבטיחה מעל במת הכנסת כי ועדת חקירה ממלכתית למחדל 7 באוקטובר לא תקום, ושנחנו יכולים רק לחלום על הקמתה, אני בהחלט מאמינה. לא ועדה ולא נעליים – ושני שלישים מהציבור (אולי יותר), שדוגלים בהקמת ועדת חקירה ממלכתית, יכולים לחלום על זה. תסמכו על גלית, היא לא משקרת. ב-11 בדצמבר הוגשו לבג"ץ עתירות בדרישה לחייב את המדינה לנמק מדוע לא תוקם ועדת חקירה ממלכתית. דיון בנושא נקבע תוך 60 יום, כלומר כחודש וחצי מיום כתיבת שורות אלה. אם יתקיים ואם לאו, במקרה הטוב השופטים יספקו תוצאות בדיקה פתולוגית. ועדת חקירה ממלכתית למחדל הנורא ביותר בתולדות המדינה נקברה קבורת חמור.

ואתם תגידו – אבל הממשלה מקדמת הקמת ועדת חקירה שוויונית. מחצית מחבריה יתמנו על ידי הקואליציה, מחצית על ידי האופוזיציה. כל החברים יגישו את מסקנותיהם. מה הבעיה? למה להתעקש על הקמת ועדת חקירה ממלכתית, שאת חבריה לפי החוק אמור למנות נשיא ביהמ"ש העליון, והמועמד לתפקיד – השופט יצחק עמית – לא בא יפה בעין לשר המשפטים? למה לא להקים ועדת חקירה מוסכמת על כולם, כזאת שאינה